

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Staben och Ekonomiavdelningen

Anders Ödmark 508 05 178

Per Lindegren 508 04 038

Dnr: 102 - 281 - 2005

Sammanträdet 19 maj 2005

Tjänsteutlåtande

12 maj 2005

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Tertialrapport 1 år 2005 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd jämte delårsrapport per 30 april

---

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner Tertialrapport 1 och delårsrapport per 30 april för överlämnande till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden hemställer hos kommunstyrelsen om budgetförstärkning för lokalåtgärder med 19,0 mkr i enlighet med tjänsteutlåtandets blanketter

Anders Meuller
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Tertialrapporterna (inkl delårsbokslut) är nämndens rapportering till kommunstyrelsen om verksamhet och ekonomi. Tjänsteutlåtandet utformas enligt stadsledningskontorets anvisningar och innehåller de uppgifter som efterfrågas. Denna gång läggs särskild tonvikt på brukarinflytande. Uppgifter som bedöms vara av intresse för nämnden men som inte efterfrågas av kommunstyrelsen i detta sammanhang behandlas i de månadsvisa ILS-rapporterna till nämnden.

Den ekonomiska prognosen anger att budgeten kommer att hållas för anslag 1 (nämndens verksamheter). För att möta ett kraftigt ökande behov av förskolor och klara barnomsorgsgarantin genomförs omfattande utbyggnad av förskolor. För närvarande prioriteras barnomsorgsgarantin framför minskning av barnantalet i förskolegrupperna.

För anslag 2 (försörjningsstöd) råder betydande svårigheter att hålla budgeten trots en rad åtgärder för att minska antalet hushåll, som behöver försörjningsstöd.

Bilaga: Blanketter som inges till stadsledningskontoret

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens sammanfattande inledning.....	3
Övergripande verksamhetsuppföljning – arbetet med att stärka brukarinflytandet.....	4
Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna	7
Ge alla barn och unga en bra start i livet.....	7
Ökad livskvalitet för äldre	7
Förbättringar för funktionshindrade.....	8
De mest utsatta.....	8
Medarbetarna	9
Bygga bostäder och utveckla Stockholm - Ett hållbart trafiksystem.....	11
Stockholm - en ekologiskt hållbar storstad	11
Agenda 21	11
Miljömiljarden	12
Bryta segregationen och fördjupa demokratin.....	12
Ökad integration.....	12
Konsumentvägledning.....	12
Medborgarnas delaktighet	13
Stadsdelsförnyelsen.....	13
Ta ansvar för ekonomin.....	14
Delårsrapport per 30 april.....	14
Kommentarer, analys och åtgärder per verksamhetsområde.....	14
Lokaler.....	17
Bilaga 1 Blanketter till stadsledningskontoret.....	18

Inledning (utdrag ur stadsledningskontorets anvisningar)

Kommunstyrelsen har i uppdrag att löpande följa utfallet av stadens verksamheter. Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för nämndernas uppföljning och bereder dessa ärenden till kommunstyrelsen. Uppföljningen består av månadsrapporter, tertialrapporter samt verksamhetsberättelse. Syftet med uppföljningen är att ge en samlad och tillförlitlig bild av det ekonomiska och verksamhetsmässiga utfallet samt en prognos för året.

Kommunstyrelsens uppföljning av nämndernas verksamheter under år 2005 kommer att ske med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget (inkl av kommunstyrelsen beslutade justeringar) och nämndens verksamhetsplan. I tertialrapporter och verksamhetsberättelse fokuseras på ekonomiskt utfall och på uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och prioriterade inriktningar.

Kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål är styrande för stadens verksamheter. Nämnden ska rymma sina verksamheter inom av kommunfullmäktige fastställd budget med eventuella justeringar av kommunstyrelsen. Ansvar för uppföljning och budgethållning ligger hos nämnderna som fortlöpande ska följa sin verksamhet under året. Nämndernas verksamhetsplaner är utgångspunkt för den löpande uppföljningen. Vid befarade underskott ska nämnderna besluta om åtgärder för att eliminera dessa.

Ärendets beredning och disposition

Ärendet har beretts och disponerats enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning och stadsledningskontorets anvisningar. De fackliga organisationerna har fortlöpande i avdelningsgrupper och i förvaltningsgrupp informerats om förvaltningens arbete med uppföljning av verksamhet och ekonomi. Information i förvaltningsgruppen om föreliggande tertialrapport har lämnats den 11 maj.

Förvaltningschefens sammanfattande inledning

Arbetet under årets första månader har särskilt fokuserats på att ge förutsättningar för självförsörjning hos dem, som i dag har försörjningsstöd samt att skapa fler platser i förskolan.

Med hjälp av medel från Kompetensfonden och i ökad samverkan med de tre stadsdelsnämnderna på Järvafältet görs omfattande arbete för att på både kort och lång sikt minska kostnaderna för försörjningsstöd. Detta har varit framgångsrikt i vissa avseenden. Arbetslösheten har pressats tillbaka mer än för staden i genomsnitt och antalet som är i praktik och i studier har ökat. Att kostnaderna för försörjningsstöd trots insatserna har ökat beror till stor del på förändringar i befolkningsstrukturen och att arbetsmarknaden är fortsatt ansträngd. Det är i dag en mycket högre andel än tidigare som på olika sätt (studier och praktik) förbereder sig för självförsörjning genom arbete. Förvaltningens interna förbättringsarbete fortsätter, bl.a. gäller det att pressa tillbaka den genomsnittliga bidragsperioden.

För att möta ett kraftig ökande behov av platser i *förskolan* samt för att successivt minska barnantalet i grupperna har förvaltningen arbetat för att under våren och höstterminens start få fram nya platser. Arbete fortsätter under hösten för att möjliggöra start av ett stort antal avdelningar också till våren 2006. Även om inrättandet av nya förskolor är en tekniskt och administrativt komplicerad process sker nu ett betydande tillskott av platser. Till följd av den ökade efterfrågan har ambitionen att klara barnomsorgsgarantin under nuvarande skede prioriterats framför minskningen av barngruppernas storlek.

Pågående utbildningsinsatser genom Kompetensfonden ökar möjligheterna för personalen inom *äldreomsorgen* att förena kunskap om hur omvårdnadsinsatser ska utföras med en kunskap om hur en bedömning görs av den enskildes förmåga att bidra till och vara delaktig i sin egen vardagliga livskvalitet. Inom både äldreboenden och öppen hemtjänst arbetar personalen med kontaktmannaskap. I de kvalitetsgarantier som lämnas till alla brukare anges de åtaganden som ska garantera den enskilde en god individanpassad omsorg och service och så långt som möjligt inflytande över sin egen vardag.

Ett samverkansprojekt pågår med Landstinget för ökad kontinuitet för de äldre samt finns planer – också i samverkan med Landstinget – att arbeta mer förebyggande och uppsökande. Syftet är att ”rektangualisera” åldrandet d.v.s. lägga mer liv till åren. Inom omsorg om funktionshindrade pågår liksom i äldreomsorgen omfattande arbete med kvalitetsutveckling. Båda deltar i år med var sitt bidrag till Stadens Kvalitetsutmärkelse. Det ena bidraget avser verksamheten vid Hässelby Gårds ”träningsscenter för äldre”, som också är exempel på det samverkansarbete av olika slag som bedrivs med brukare.

I alla verksamheter eftersträvas att hitta former för god brukarmedverkan och service till allmänheten. Som delar i detta ligger också försöksverksamhet med ett Kontaktcenter.

För ett år sedan skrevs i tertialrapport 1 att ”förvaltningen är trött men taggad”. Sedan dess har ekonomistyrningen utvecklats och möjlighet givits att mer aktivt arbeta med brukar-

medverkan, kvalitetsfrågorna och förvaltningens interna värdegrund/förvaltningskultur. De båda sista punkterna drivs i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Tillsammans med de fackliga organisationerna har en ökad fokusering skett kring friskvårdsarbetet och arbetsmiljöfrågorna. Själva samverkansarbetet ses också över. Här har brister funnits under åren då resultatförbättringarna stod i fokus. De skall nu rättas till.

Övergripande verksamhetsuppföljning – arbetet med att stärka brukarinflytandet

Förskolor och familjedaghem

Implementering av policy för föräldrasamverkan fortsätter. Policyn anger tre nivåer för föräldrainflytande

- föräldraråd vid varje förskola (inom en enhet)
- enhetsråd med representanter från samtliga föräldraråd inom en enhet
- stadsdelens förskoleråd

I föräldraråden sker samverkan bl.a. i frågor som rör förbättring av utemiljön och förskolegårdens utformning. Två möten har ägt rum med stadsdelens förskoleråd för att diskutera utbyggnaden av fler förskoleplatser och nedskrivning av antalet barn i grupperna.

Utvecklingssamtal med föräldrar och barn genomförs terminsvis. Individuella utvecklingsplaner upprättas vid mötet. Många förskolor har infört pedagogisk dokumentation som en arbetsmetod för att på ett mer medvetet sätt synliggöra barnets lärandeprocess och öka möjligheten för barnets inflytande över sin vardag. Vid utvecklingssamtalen kan de pedagogiska dokumentationerna användas för att ge personal och föräldrar möjlighet att samtala och reflektera kring barnets lärande.

Föräldrarepresentation förekommer även i verksamhetsspecifika arbetsgrupper. Barnens möjlighet till inflytande sker också vid den dagliga samlingen på avdelningen. En del förskolor genomför barnintervjuer för att barnen ska få komma mer till tals.

Skolor och fritidshem

Skolan bjuder en gång per termin in föräldrar och elever till utvecklingssamtal kring frågor som rör enskild elev. Individuella utvecklingsplaner upprättas vid mötet. I skolan äger föräldramöten rum inom klassens (eller gruppens) ram. Varje klass har representation i skolans föräldraförening. Föräldrar finns representerade i skolans förvaltningsråd eller motsvarande, som finns vid varje skola.

Eleverna har främst inflytande genom klassråd och elevråd. Varje klass har ett klassråd, där aktuella frågor diskuteras. Från varje klassråd utses klassrepresentanter till skolans gemensamma elevråd. Vid skolor, som omfattar skolåren 1-9, finns oftast två elevråd, ett för de lägre åldrarna och ett för de högre. Från klass- eller elevråd utses representanter till skolans förvaltningsråd. Elever är även representerade i andra grupper t.ex. antimobbningsgrupper, matråd, skolgårdsgrupper, olika arbetsgrupper mm. Förvaltningen arbetar under året med att eleverna ska få ett ökat inflytande över sitt lärande.

Arbete har påbörjats med att utarbeta en policy för föräldrainflytande i skolan motsvarande den som är framtagen för förskolan.

Utbildningsförvaltningen genomför vartannat år en brukarundersökning, där ett urval föräldrar och ungdomar svarar på en enkät om hur de upplever kvaliteten i grundskola och förskola/familjedaghem. Resultatet av årets undersökning presenteras i augusti.

På *fritidsgårdar och parklekar* finns grupper med barn/ungdomar, som aktivt deltar i såväl planering som genomförande av verksamheten. Det handlar om reseklubbar, musikföreningar, djurklubbar samt tjej- och killgrupper.

Arbetet med att inrätta ett *ungdomsråd* fortsätter. Mötesplatser för ungdomar har öppnats i Trollbodaskolan, Smedshagsskolan, Backluraskolan och Vinstagårdsskolan.

Inom *stadsmiljöverksamheten* arbetas med brukarenkäter, focusgrupp samt veckovis genomgång och återkoppling av synpunkter från brukarna. Förvaltningen medverkar vid program- och plansamråd i samband med nya stadsbyggnadsprojekt.

Stadsdelsnämnden fastställde i mars kvalitetsgarantier för *individ- och familjeomsorgen*. Garantierna innebär att förvaltningen inför brukarna tar på sig ett antal åtaganden vad gäller tillgänglighet, bemötande, delaktighet och påverkansmöjligheter. Klagomål följs alltid upp och besvaras muntligen eller skriftligen.

Äldreomsorg

Arbetet med att stärka brukarinflytandet pågår på olika sätt inom äldreomsorgen. På Hässelby Gårds- och Skolörtens äldreboende finns aktiva förtroenderåd med representanter från såväl boende som anhöriga. Råden sammanträder en gång i månaden. I dessa råd deltar även en representant från stadsdelsnämndens pensionärsråd. På Råcksta sjukhem har ett anhörigråd bildats för att kunna tillvarata de boendes intressen. Råden fyller en viktig funktion som mottagare och förmedlare av information mellan förvaltningen samt aktuell enheten och de boende. Inom projektet Friskvårdscentrum deltar representanter från olika äldregrupper och organisationer regelbundet i möten för planering av olika aktiviteter och dess genomförande.

Genom den synpunkts- och klagomålshantering som finns förs en systematisk dialog med brukare / anhöriga i syfte att ta tillvara framförda synpunkter i det fortsatta utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen.

På Hässelby Gårds äldreboende har en anhöriggrupp kring demensverksamheten bildats. Regelbundna kaffestunder med samtal, erfarenhetsutbyte och social samvaro hålls tillsammans med personal. Information lämnas därutöver genom kontaktpersoner och anslagstavlor.

Planering pågår för genomförande av en dags äldreomsorgsmässa under hösten. En arbetsgrupp med representanter från förvaltningen och stadsdelsnämndens pensionärsråd har bildats för att gemensamt arbeta fram ett informativt och underhållande program för dagen.

För att stärka brukarinflytandet och sätta fokus på det första bemötandet börjar nya arbetsformer ta form. På Råcksta sjukhem deltar en av de biträdande enhetscheferna i vårdplaneringen i samband med nyinflyttning. Information lämnas då bl.a. om organisation, åtaganden, kvalitetsgarantier och vart man vänder sig om man har synpunkter eller klagomål.

Omsorg om funktionshindrade

För verksamhetsområdet finns som generellt åtagande att alla verksamheter har arbetsmetoder där brukarna är delaktiga och kan påverka sin livssituation. Alla verksamheter har i sina verksamhetsplaner utarbetat åtaganden och arbetssätt för att stärka brukarnas möjligheter till inflytande och delaktighet. Alla gruppbestäder och dagliga verksamheter gör en individuell planering (stöd- och serviceplaner) där brukare och / eller anhöriga är delaktiga och kan påverka brukarens livssituation. Planen görs tillsammans med brukare / anhöriga och personal på verksamheten och följs upp årligen. Anhörigträffar, husmöten och s.k. dagcenterklubb för brukare är andra exempel som ger möjlighet till delaktighet. Vid årets början gör verksamheterna en årsplanering där det framgår när brukare / anhöriga har möjlighet att påverka t.ex. innehållet i verksamhetsplan och kvalitetsgarantier.

Sektionen för biståndsbedömning har åtagit sig att ge brukarna mer kunskap om möjligheten till ökat inflytande och delaktighet genom individuella planer enligt LSS. Vid varje ny ansökan och vid omprövningar av LSS-beslut ger biståndshandläggarna muntlig och skriftlig information om individuella planer. Biståndshandläggarna kommer även att delta vid anhörigmöten på gruppbestäderna, för att där informera om individuella planer och den möjligheten till ökat inflytande och delaktighet de individuella planerna ger.

Synpunkter och klagomål är en möjlighet för brukare / anhöriga att påverka innehållet i verksamheten och ingår som en del av det strukturerade utvecklingsarbetet. Utveckling av metoderna pågår.

Uppföljning av brukarnas möjligheter till inflytande och delaktighet görs i samband med att avdelningsledningen under april-oktober besöker samtliga verksamheter (s.k. ILS-besök), enkäter i juni och november och i verksamhetsberättelsen.

Stadsdelsförvaltningen har inbjudit anhöriga och brukare som bor i stadsdelens gruppbestäder till ett kvällsmöte för att diskutera *Vad är god kvalitet på våra gruppbestäder?* Förutom representanter från stadsdelens ledning, deltog stadsdelsnämndens ordförande.

Individ- och familjeomsorg för vuxna samt socialpsykiatri

Inom verksamhetsområdet upprättas en systematisk klagomålshantering fr.o.m. 1 juli 2005. Redan nu finns rutiner på enheterna för att stärka brukarinflytandet, både genom olika aktiviteter (enkäter, fokusgrupper, brukarmöten etc) och genom att förvaltningens synpunktsbroschyr finns utlagd överallt.

Vid avslutning av behandlingsgrupper inom Hässelbymottagningens egen öppenvård bjuds deltagarna in till fokusgrupp. Under våren har en fokusgrupp genomförts. Under året avser enhetschefen starta en särskild referensgrupp med personer som tidigare fått hjälp av Hässelbymottagningen för att få idéer och synpunkter för förbättringar av verksamheten.

Alla större verksamhetsförändringar inom socialpsykiatri presenteras på handikapprådet, där en dialog förs. Eftersom Intresseföreningen för Schizofreni (IFS) inte längre är representerad i handikapprådet, har avdelningsledningen kontinuerlig kontakt med IFS:s ordförande. IFS har bl.a. framfört att det har lämnats för kort tid för yttrande på tjänsteutlåtanden, något som framöver kommer att beaktas. IFS och RSMH erbjuds möjlighet att medverka i referensgruppen till Uppsökarteamet (kombinerat rörligt team och TÖG-projekt) med start maj 2005.

På Ekeby gruppbestad har man god mans/förvaltarträffar en gång per år. Liksom tidigare år har det i år varit dålig uppslutning, något som förvaltningen avser rapportera till överförmyndarnämnden. En brukarenkät samt ett brukarmöte har under våren genomförts på

Ekeby. De boende och deras gode män/förvaltare önskar att lägenheterna repareras, varför kontakt har tagits med hyresvärderna. De boende önskar även mer social träning, d.v.s. aktiviteter som gör att man kommer ut, utflykter etc. På Paradsängens gruppboende har man brukarmöten (frukostmöten) varje vecka. Mötena handlar om planeringen inför kommande veckan. De boende gör upp med personalen om vem som skall hjälpa dem med vad.

ArbetsCentrum håller på att tillsammans med brukarna utforma en enkät. I verksamheten finns även förslagslåda. Träfflokalen Kompassen är i färd med att inrätta ett brukarråd. Deltagarna vill gärna benämna det "deltagarmöte". Förslag från deltagarmötet har under våren lett till att Kompassen nyttjas av en grupp som spelar biljard. Deltagarna håller själva i detta utan personalmedverkan. En liknande process har påbörjats på Träffpunkt Lovisa. Där har man deltagarmöte en gång per månad. Sådant som diskuteras är förändrade öppettider och aktiviteter. Mötena syftar till att bygga upp brukarmedverkan som stärker deltagarnas egna ansvar.

Inom avdelningen finns även en Lägenhetsverksamhet som sköter förvaltningens alla försöks-, tränings- och jourlägenheter. Hyresgästerna har under april fått sig tillsända information om kvalitetsgarantierna, d.v.s. vad de kan förvänta sig. De har även fått synpunktsbroschyren hemsänd.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Antalet barn i förskoleåldrarna ökar mycket snabbt. För att möta det *ökande behovet av förskoleplatser* samt för att successivt minska barnantalet i grupperna har förvaltningen i samverkan med bl.a. stadsbyggnadskontoret och hyresvärdar arbetat för att under våren och framförallt till höstterminens start få fram nya platser. Arbetet fortsätter under hösten för att möjliggöra start av ett stort antal avdelningar också till våren 2006. Många av de nya platserna inryms i paviljonger. Även om inrättandet av nya förskolor är en tekniskt och administrativt komplicerad process sker nu ett betydande tillskott av platser.

Till följd av den ökade efterfrågan har ambitionen att klara barnomsorgsgarantin under nuvarande skede prioriterats framför minskningen av *barngruppernas storlek*. Flera förskolor har dessutom haft problem med vatten- och mögelskador, något som försenat öppnandet av nya avdelningar. Efter en nedgång av genomsnittligt antalet barn till 16,7 i grupperna i mars 2004 har nu skett en ökning till 16,9 (samma antal som i mars 2003).

Fram till sista mars uppfyller förvaltningen *barnomsorgsgarantin* (plats kan erbjudas inom tre månader). I april och maj har det inte funnits utrymme att erbjuda plats inom tre månader för alla barn, som varit berättigade till plats. Förvaltningen har gett föräldrarna skriftlig information om kösituationen och erbjudit plats till i augusti/september för alla till den förskola som söktes i första hand. Föräldrar, som anmält behov av omgående placering i maj, har erbjudits plats vid en nyöppnad avdelning på Ormängsgatan.

Ökad livskvalitet för äldre

Många faktorer spelar in och samverkar för att ge de äldre en ökad livskvalitet. De anställdas kunskaper om vård- och omsorgsarbete är grundläggande. De pågående utbildningsinsatserna inom Kompetensfonden ökar möjligheterna för all vårdpersonal att förena faktisk kunskap om hur omvårdnadsinsatser ska utföras på ett bra sätt, med en kunskap om hur en bedömning görs av den enskildes förmåga att bidra till och vara delaktig i sin egen vardagliga livskvalitet. Inom både äldreboenden och öppen hemtjänst arbetar personalen med

kontaktmannaskap. Kontaktmannen och den enskilde upprättar gemensamt en handlingsplan för hur omsorg och service ska utföras. I handlingsplanen ingår även en levnadsbeskrivning som vägleder personalen om den enskildes vanor och levnadssätt.

I de kvalitetsgarantier som lämnas till alla brukare anges de åtaganden som ska garantera den enskilde en god individanpassad omsorg och service och så långt som möjligt inflytande över sin egen vardag. Därutöver arbetar varje enhet utifrån sina respektive verksamhetsplaner. I dessa anges planerade åtgärder dels utifrån det dagliga arbetet och dels utifrån olika aktiviteter som erbjuder social samvaro och därmed en ökad livskvalitet för de äldre.

Förbättringar för funktionshindrade

Två arbetsgrupper arbetar med planering av *gruppboendestäder*. En med att utarbeta en långsiktig lokalplan, där behovet av gruppboendestäder beskrivs under en längre tidsperiod (upp till 10 år), den andra för att utifrån erfarenhet diskutera fram hur stadsdelens gruppboendestäder ska utformas och anpassas till behoven för att ge förutsättningar för omsorg med hög kvalitet. Stadsdelsförvaltningen har anmält intresse för både gruppboendestäder och servicelägenheter i sex olika byggprojekt inom stadsdelsområdet.

Det pågår även arbete för att få tillgång till fler *servicelägenheter* i befintligt bostadsbestånd för att knyta dessa till gruppboendestäderna. Möjligheten undersöks också att på vissa gruppboendestäder bygga till ytterligare en lägenhet.

För personer med *psykiska funktionshinder* planeras att utveckla och komplettera nuvarande boendekedja med ett samlat stödboende i ett trapphus fr.o.m. årsskiftet 2005/2006 (kvarteret Säteritaket). Stödboendet kan ses som en mellanform mellan boende i gruppboendestad och helt självständigt boende. Till varje boende kopplas individuellt anpassade stödinsatser som vid behov kan variera i omfattning över tid. Stödboendet kopplas till ett gruppboendestaden och medför att antalet boendestödare där utökas.

Sedan ett par år pågår ett systematiskt arbete för att ge personer med psykiska funktionshinder från Hässelby-Vällingby, som bor på olika hem för vård och boende (HVB) runt om i landet, möjlighet att flytta hem. Antalet har nedbringats från tidigare inemot 50 till för närvarande 38. Förvaltningen bedömer dock att det inte är realistiskt att alla ges boende inom stadsdelen. Därför kommer det att vara nödvändigt med externa placeringar för ca 30-35 personer, som kan delas in i huvudsakligen tre grupper:

- Personer har bott mycket länge på ett HVB-hem där de "rotat sig" och bör av den orsaken inte tvingas att flytta.
- Personer med latent missbruk är känslig att flytta och mycket resurskrävande på hemmaplan.
- Personer som är mycket resurskrävande och svårmotiverade för medicinering.

De mest utsatta

I stadens centrala medelsreserv har medel reserverats för boende och dagverksamhet för hemlösa. Stadsdelsnämnderna har därmed möjlighet att söka medel för start av nya verksamheter för hemlösa i samband med tertialrapporterna. Förvaltningen föreslår stadsdelsnämnden i ett ärende som läggs parallellt med tertialrapporten att ansöka om 3,8 mkr för tre boendestödare under en period om drygt två år.

Medarbetarna

Kompetens- och personalförsörjning

Utvecklingsforum har under våren arbetat med temat mångfald i öppna seminarier och ett utvidgat chefsforum. Stadsdelen ska ta fram en förvaltningskultur – internkultur och arbetet med att diskutera fram en gemensam värdegrund inleddes med ett utvidgat chefsseminarium. Utvecklingsforum arbetar även med frågor kring droger (t.ex. rökavvänjning) och friskvård (t.ex. pausgymnastik). Under våren har en aktivitet genomförts på Stadsmuseet för att medarbetarna ska lära känna sin stadsdel.

Barn- ungdoms- och skolavdelningen har stort behov att rekrytera mer personal till förskolan på grund av utbyggnad och för att kunna minska barngruppernas storlek. Avdelningens vikariepool har varit aktiv med att underlätta för förskolorna att rekrytera personal. I skolan föreligger rekryteringsbehov av lärare i spanska och trä- och metallslöjd.

De flesta enheter har genom att arbeta med Växtkraft mål 3 tagit fram kompetensutvecklingsplaner för enheten och individuella planer för personalen. Rektorer, förskolechefer och biträdande rektorer har erbjudits handledning. Ett introduktionsprogram har utarbetats för nyanställda inom avdelningen.

Vad gäller kompetensförsörjning och rekrytering är *äldreomsorgen* för närvarande välförsedd. Dock kan det inom vårdbiträdesgruppen vara svårt att finna personer med rätt kompetens.

Bland vårdpersonalen inom äldreomsorgen finns många med svenska som andraspråk. Av dessa finns det flera som har svårigheter att förstå svenska och därmed svårt att ta emot instruktioner inom sitt arbetsområde. Inom Kompetensfonden anordnas grundutbildningar med stöd i svenska. Dock har inte alla möjlighet att få denna utbildning. Under våren påbörjades undervisning på Hässelby Gårds äldreboende med stöd av en i förvaltningen anställd svensklärare. Undervisningen har inletts med tre grupper om vardera 5-8 deltagare, som träffas en lektionstimme i veckan under tio veckor. Innehållet omfattar i första skedet elementära kunskaper och begrepp som är nödvändigt att kunna för att kunna kommunicera med brukarna och utföra arbetet på ett tryggt sätt. Inom ramen för Kompetensstegens satsning har förvaltningen anmält intresse att under ett år få möjlighet att fortsätta och utöka undervisningen till ytterligare anställda som har behov av stöd i svenska språket.

Inom *omsorg om funktionshindrade*, sektionen för biståndshandläggning, arbetas fram en strukturerad plan för kompetensutveckling. Den ska innehålla bl.a. grundkrav för biståndshandläggare och en fortbildningsstege i flera steg, där kompetensutvecklingen anpassas till arbetsuppgifterna. Planen ska sträcka sig över en längre tidsperiod.

Den framtida kompetensförsörjningen är viktig inom *Individ och Familj, Barn & Ungdom, Arbete & Bistånd*. Verksamhetsområdena har vuxit under senare år. Viktiga yrkesgrupper i det sammanhanget är socialsekreterare och ekonomihandläggare. Förvaltningen arbetar fortlöpande för att skapa både förnyelse och stabilitet i yrkeskåren. Hittills har det varit relativt lätt att rekrytera ny personal.

Alla medarbetare inom *Individ och Familj, Vuxen* kommer i kompetensfondens regi att med början hösten 2005 få utbildning i kognitiv beteendeterapi. Utbildningssatsningen ska vara klar hösten 2006. Alla boendestödjare har utbildats i arbetsmodellen ESL (ett självständigt liv), som är en pedagogisk modell att stödja personer med psykiska funktionshin-

der. Socialsekreterarna inom missbruk kommer under 2005 att genom kompetensfonden få utbildning i bl.a. dokumentation. I kompetensfondens regi pågår också införande av ett gemensamt utredningsverktyg för biståndshandläggarna inom socialpsykiatri. Individuella utvecklingsplaner utarbetas för alla medarbetare under 2005.

Delaktighet och inflytande

Förvaltningen anordnar under maj månad utbildning för de medarbetare som svarar för formalia i samband med APT-möten. Förvaltningsjuristen och en PA-konsult genomför utbildningar, där de ger en faktabakgrund och träning i protokollsskrivning. Förvaltningsgruppen har träffats en heldag för utvärdering av samverkansarbetet. Under våren deltar alla avdelningschefer vid förvaltningsgruppsmötena för att eventuella tecken på brister i samverkan tidigare ska aktualiseras i förvaltningsgruppen.

Inom *förskolan* arbetar enheterna med olika former av inflytandefora, dels i form av tvärgruppträffar, då representanter från olika avdelningar inom enheten träffas och diskuterar bl.a. arbetsmiljön, dels pedagogiska nätverk och pedagogiska fora då diskussioner kring pedagogiska utvecklingsfrågor äger rum.

Utöver samverkansavtalet finns inom *skolan* olika fora för samverkan och inflytande t.ex. arbetslagskonferenser, ämneskonferenser och personalkonferenser.

Inom *omsorg om funktionshindrade* har alla verksamheter i sina verksamhetsplaner arbetat fram åtaganden och arbetssätt för ett systematiskt utvecklingsarbete som bygger på medarbetarnas inflytande och delaktighet. I samband med ILS-besöken och uppföljningsenkäter i juni och november följs verksamheternas åtaganden upp. Resultat av uppfyllelsen av åtagandena redovisas i verksamhetsberättelsen.

I samband med avdelningens kvalitetsrevision, som pågår under juni-augusti, kommer bl.a. medarbetarnas möjlighet till delaktighet och inflytande inom ramen för samverkan att följas upp. APT-protokollen kommer att granskas för att se om de uppfyller tillfredsställande kvalitet, när dagordning lämnas ut och att protokoll finns tillgängliga för samtliga medarbetare. En utbildning i "att skriva protokoll" kommer, i höst, att genomföras på en gruppbostad. Utifrån kvalitetsrevisionens resultat kommer eventuella åtgärder diskuteras i avdelningens ledningsgrupp.

Medarbetarnas delaktighet och inflytande fördjupas inom *Individ och Familj, Barn och Ungdom, Arbete och Bistånd* genom deltagande i interna arbetsgrupper för organisationsjustering, olika utbildningar anordnade av socialtjänstförvaltningen, utvecklingsforum, kompetensfonden m.fl. Under året kommer också KBT-utbildning att genomföras för socialsekreterare. Metoddagar anordnas i förvaltningens regi och personalen får också kontinuerlig handledning. APT-möten har utvecklats och nya processinriktade arbetsmetoder har införts. Bidragshandläggarna genomgår gemensam utbildning under våren och hösten. Interna yrkesnätverk har också bildats.

Framtagande av verksamhetsbaserade lönekriterier pågår. Medarbetarsamtal förs enligt fastställda regler mellan arbetsgivare och varje medarbetare. Individuella kompetensutvecklingsplaner kommer att upprättas för varje anställd. Satsningar görs kontinuerligt på att försöka nå en så ergonomiskt bra arbetsplats som möjligt.

Under året pågår arbete med att utveckla och förbättra arbetsplatsträffarna på enheterna inom *Individ och Familj, Vuxen*. För att engagera medarbetarna har enhetscheferna på

missbruk respektive socialpsykiatri infört regelbundna enhetsmöten för medarbetarna, där man diskuterar arbetssätt och utvecklingsområden. Frågor lyfts sedan upp till arbetsplats-träffarna, som är beslutsfattande. Vid psykosocial skydds rond inom missbruksenheten har medarbetarna uttryckt att de numera är nöjda med delaktighet och information, vilket kopplas till den nya modellen.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm - Ett hållbart trafiksystem

Sandupptagningen efter vintern har förlängts med en vecka till den 22 maj p.g.a. ovanligt stora sandmängder i förhållande till tidigare år samt den temperaturmässigt kalla vårvintern med minusgrader på nätterna. Vinterväghållningen har i övrigt uppfyllt gällande standardkriterier.

Stockholm - en ekologiskt hållbar storstad

Agenda 21

Stadsdelsförvaltningen förstärker arbetet med Agenda 21 genom att driva tre projekt som syftar till hållbar utveckling.

Säkra skolvägar

Arbetet med säkra skolvägar har påbörjats och alla stadsdelens skolor har inbjudits att delta. Tre skolor har visat intresse för projektet.

Säkra skolvägar är ett pilotprojekt, som syftar till att öka andelen barn som tillämpar mjuka transportformer - exempelvis s.k. vandrande skolbuss - och minska bilåkandet till skolan. På så sätt kan trafikmiljön förbättras runt skolan och barnens hälsa påverkas positivt. Det möjliggör också minskat trafikbuller och ökad tryggheten kring och i skolan samt underlättar barnens motoriska och sociala utveckling.

Projektet samarbetar med projektet *Säkra och Lekvänliga Skolvägar* som sedan flera år drivits inom Stockholms län och framgångsrikt infört vandrande skolbussar och minskat antalet bilar kring deltagande skolor.

Undervisning av skolklasser i Agenda 21 och hållbar utveckling

Fältskolan i Kyrkhamn utför aktiviteter med undervisning i Agenda 21 i samråd med skolornas lärare. Under vårterminen har Agenda 21-arbetet påbörjats på fem skolor. Gemensamt för aktiviteterna är att undervisningen bedrivs utomhus - i fält. Förutom lärar- och fortbildningsträffar har 14 skolklasser besökt Kyrkhamn. Ytterligare 29 skolklasser är inplanerade under våren.

Aktiviteterna innefattar friluftsliv, allemansrätt och en ekologisk grundsyn som förhoppningsvis ska leda till att eleverna i framtiden kan bidra till ett uthålligare samhällsbygge. Utbildningarna tar också upp människans liv i området från stenålder via växthusepoken till dagens samhälle. Ytterligare aktiviteter utarbetas för hösten 2005 då ytterligare skolor bjuds in till Agenda-21 projektet.

Målet är att öka kunskapen hos barn och deras familjer om Agenda 21 och hållbar utveckling av vårt samhälle. Att påverka attityder är nödvändigt för att få till stånd de förändringar av beteendet som krävs för att uppnå en hållbar utveckling.

Hållbar utveckling

Projektet hållbar utveckling har två delar: En för energieffektivisering i stadsdelens lokaler och en för att undersöka värdet av att arbeta med ett strukturerat hållbarhetsperspektiv i de mjuka verksamheterna.

Energieffektiviseringen är en fortsättning p 2004 års arbete att kartlägga energianvändningen och energieffektivisera i stadsdelens lokaler. Det ska utöver konkret effektivare energianvändning resultera i bl.a. bättre kunskapsbas, intern organisation för energifrågor och utvecklat samarbete med fastighetsägarna kring energifrågor.

Hållbar utveckling i stadsdelens mjuka verksamheter undersöker värdet av att arbeta med ett strukturerat hållbarhetsperspektiv. Arbetet utgår från kartläggnings- och uppföljningsmetoderna Hållbarhetsbokslut och Hållbarhetskonsekvensbeskrivningar. Det syftar till en struktur som så långt möjligt kan ingå i ILS-konceptet (integrerad ledning och styrning). Under våren utvecklas och anpassas dessa metoder till ett arbetssätt för stadsdelens mjuka verksamheter. Under hösten påbörjas arbetet med att introducera det strukturerade arbetet i verksamheterna.

Miljömiljarden

Blankett 18.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Ökad integration

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning erbjuder nyanlända flyktingar heldagsintroduktion som består av SFI med olika komplement som t.ex. praktik på arbetsplatser. Samverkan med Arbetsförmedlingen utvecklas och arbetet med Kompetens Nord fortsätter.

Konsumentvägledning

Konsumentvägledningen är direkt riktad till de konsumenter som bor i stadsdelen. Informationen sker till största delen via telefon eller e-post och är en frekvent utnyttjad tjänst. Detta ställer höga krav på kompetens och tillgänglighet. Vägledning och information ges av konsumentvägledare och generalist (sammantaget en heltidsanställning). Riktad information sker till stadsdelens samtliga niondeklassare som får ett personligt besök i skolan av konsumentvägledaren. Fokusering sker i år på miljöinriktad konsumentvägledning. Uppföljning av tillgängligheten och servicenivån görs årligen genom en mätning.

Projektet *Kontaktcenter* befinner sig i en fas där lokalplacering samt bemanning klargörs inom kort. Kontaktcenter innebär att man samlar generalister och specialister inom förvaltningens olika arbetsområden i en sektion, där samtliga till förvaltningen generella telefonsamtal styrs. På så sätt avsätter man personal till att enbart svara i telefon och handlägga enkla ärenden utan att koppla samtalet till en handläggare. Merparten av samtalen till förvaltningen avser generella och enklare ärenden. Detta kommer att öka förvaltningens tillgänglighet gentemot medborgarna.

Medborgarnas delaktighet

Ett tjänsteutlåtande om demokratifrågor förbereds till stadsdelsnämnden i juni. Ärendet innehåller en lägesrapport samt beskriver vad som kan utvecklas inom det närmsta året. Det omfattar såväl volontärverksamhet som förslaget på ett integrationscentrum.

Stadsdelsförnyelsen

Stadsdelsförnyelse är en demokratiprocess där medborgarnas engagemang och nätverksbildande är en förutsättning. Stadsdelen ser *information och kommunikation* som viktiga förutsättningar för att lyckas med förnyelsearbetet. Genom att rikta och anpassa informationen mot respektive målgrupp har Hässelby-Vällingby lyckats skapa ett engagemang och en dialog med de boende kring förnyelse processen. Kommunikationskanaler som används är annonser i lokalpressen, informationsmöten, nyhetsblad sex gånger per år, förvaltningens hemsida, personliga kallelser, affischering, tidningsartiklar, samverkansmöten och ”mun till mun metoden”.

Den medborgargrupp som särskilt prioriterats är ungdomar - ca 50 % av beslutade projekt är direkt riktade mot ungdomar och ytterligare 25 % är indirekt riktade mot ungdomar. För att nå och engagera ungdomarna söks de upp på deras egna mötesarenor.

Smedshagen, Grimsta och Hässelbygård är prioriterade stadsdelar - mot dessa riktas särskilda insatser för att bilda lokala nätverk. I alla tre har områdesgrupper bildats bestående av boende, föreningar, bostadsbolag, förvaltningen olika organisationer. Grupperna engagerar sig både socialt och fysiskt i respektive stadsdels utveckling.

Stadsdelsförnyelsen har 30 arbetsgrupper och närmare 60 beslutade projekt varav ca 40 projekt pågår. En klar majoritet av projekten har social inriktning. Varje enskilt projekt stäms av med visionen och målen. Stadsdelsförvaltningen planerar att genomföra 4-5 samverkansmöten under 2005.

Nedan förtecknas åtgärder i regi av kommunala bolag och fackförvaltningar.

Centrumkompaniet:

- Insatsen *Trygghet på Hässelbytorg* fortsätter i samverkan med förvaltningen.
- Insatser kring *Trivselåtgärder på innergården i kvarteret Labyrinten*, Hässelbygårds centrum.

Stockholmshem:

- Samverkan med Stockholms hem kring *Skateramper i Smedshagen*.
- Stockholmshem fortsätter sitt trygghetsarbete med byte av låscylindrar i Hässelbygård och Hässelbystrand.

Svenska Bostäder

- Förnyelse av husfasader i Grimsta och Hässelbygård

Familjebostäder – Servicehus AB:

- Har i samverkan med förvaltningen och boendegrupper inlett insatsen *En stimulans för alla sinnen* i alla tre trädgårdarna på Hässelbygårds äldreboende.

Gatu- och fastighetskontoret:

- Samverkar med förvaltningen kring insatsen möblering av Hässelbytorg.

Ta ansvar för ekonomin

Prognos på årsutfallet jämte analys (mer detaljerat underlag i blankettmaterialet)

Nettoutfall (mkr)	Budget	Prognos	Ingående presta- tions- föränd- ringar	Begärda budgetju- steringar	Medel som lyfts ur resultat- fonden	Avvikelse efter presta- tionsförändr & budget- just
Förskola, skola och fritid	827,2	848,2	3,3	13,6	4,1	0,0
Äldreomsorg	411,6	418,3		4,7		- 2,0
Funktionshindrade	179,3	192,3	15,0			+ 2,0
IoF Vuxna & socialpsykiatri	66,9	67,6		0,7		0,0
IoF Barn & unga	60,6	60,6				0,0
Flyktingmottande	5,0	5,7	0,7			0,0
Stadsmiljö, Adm m.m.	80,2	80,2				0,0
Summa anslag 1	1 630,8	1 672,9	19,0	19,0	4,1	0,0
Summa anslag 2	107,8	119,6				- 11,8
S:a stadsdelsnämnd	1 738,6	1 792,5	19,0	19,0	4,1	- 11,8

Som framgår prognosticeras underskott om ca 12 mkr efter beaktande av beräknade prestationsförändringar, begärda budgetjusteringar samt beräknade uttag ur resultatfonden. Inom anslag 1 beräknas budgetbalans - underskottet uppkommer inom anslag 2. Detta kommenteras i nedanstående avsnitt.

Delårsrapport per 30 april

Genom att ta fram ett rättvisande resultat för perioden ökar förutsättningarna att tidigt upptäcka budgetavvikelser. Samtidigt bör kvaliteten på prognosen över helårsutfall förbättras. Tertialrapporterna innehåller därför en delårsrapport (delårsbokslut) med periodiserat utfall. Till tertialrapport 1 upprättas en förenklad delårsrapport. Syftet är att ge underlag för bättre prognoser, mer tillförlitligt underlag för arbetet med verksamhetsplanen samt underlätta årsbokslutet genom regelbundna avstämningar. Delårsrapporten redovisas i bilaga.

Kommentarer, analys och åtgärder per verksamhetsområde

Förskola, skola och fritid

Förvaltningen bedömer att skolorna inte kan få samma kostnadstäckning som tidigare för elever i särskolan. Detta innebär ekonomiska påfrestningar för skolor med särskoleelever.

Elevantalet förväntas sjunka på grund av dels öppnandet av två nya skolor i närliggande stadsdelar, dels minskat antal barn i skolåldrarna. Detta gör att personalminskningar kommer att genomföras vid vissa skolor. Även om personalminskningar genomförs fr.o.m. höstterminen, något som i sig kan vara praktiskt svårt, kvarstår att berörd skola behöver finansiera lönerna under sommaren.

Under hösten beräknas utbyggnad av förskolor för ca 220 barn. Nämnden tillförs medel enligt schablon per inskrivet barn per 30 september för driften av de nya enheterna. För startkostnader kan påräknas stimulansbidrag enligt gällande regler.

I två fall sker platstillskott genom utbyggnad av skolor för att därigenom friställa lokaler, som idag disponeras för skolbarnsomsorg, för förskoleändamål. Dessutom förutskickar stadsledningskontoret att nämnden kommer att få räkna med att för flera av objekten genom kontantinsats förhindra alltför höga framtida hyresbelopp. Dessa utgifter förutsätts finansieras inom nämndens budget. Förvaltningen avser att återkomma till nämnden med en samlad redovisning och bedömning av möjligheterna finansiera lokaltillskotten inom nämndens budget samt förutsättningarna att hos kommunstyrelsen söka medel utöver stimulansbidragen.

Äldreomsorg

Kostnadsutvecklingen inom äldreomsorgens myndighetsdel har uppmärksammats i de månadsvisa ILS-rapporter, som förvaltningen redovisat för nämnden. Förvaltningen arbetar med att styra de ekonomiska resurserna så att de kommer till bäst nytta. Prioriteringen är att personer med omvårdnadsbehov som den enskilde har mycket små möjligheter att tillgodose eller att bidra till att tillgodose på egen hand ska bifallas insatser. För att möjliggöra kvarboende i ordinärt boende sker en skyndsam planering för ytterligare en dagverksamhet för personer med demenshandikapp. Nuvarande planering sker med inriktning mot en etablering vid Skolörtens äldreboende.

Även om kostnaderna för tomma lägenheter vid servicehusen är omfattande medger inte nuvarande kriterier för biståndsbedömning att de kan nyttjas för gruppen äldre vars behov kan tillgodoses i ordinärt boende. För att ändå kunna nyttja denna bostadsresurs har ett samarbete mellan äldreomsorgsavdelningen och avdelningen för omsorg om funktionshindrade inletts. Förvaltningen kommer att begära kompensation för de lägenheter som tomställda vid Skolörtens och Hässelby Gårds äldreboenden för att möjliggöra seniorboende. Enligt FB Servicehus AB sker ingen uthyrning förrän tidigast i början av år 2006.

Antal tomställda lägenheter för att möjliggöra seniorboende var den 1 januari 2005 vid Hässelby Gårds äldreboende 29 och vid Skolörten 24.

Förvaltningen föreslår därför att stadsdelsnämnden hemställer om medel som kompensation för omstrukturering av servicelägenheter till seniorboende enligt bilaga 1 blankett 9.

Beträffande boendeplanering tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltningen är den inne i ett skede där Bromma stadsdelsnämnd har att fatta vissa inriktningsbeslut kring sina särskilda boenden för att den gemensamma planeringen ska kunna gå vidare.

Omsorg om funktionshindrade

Verksamhetsområdets kostnader beräknas rymmas inom den budget, som nämnden fastställt i verksamhetsplanen. Förvaltningen vidtar på olika sätt åtgärder för att slå vakt om den stabilisering av ekonomi och verksamhet som kunnat redovisas under år 2004. Således genomför ledningen även i år under perioden mars-oktober s.k. ILS-besök vid alla enheter. Samarbetet mellan myndighetssektionen och de interna utförarna struktureras och fördjupas ytterligare för att de gemensamma resurserna ska utnyttjas på bästa sätt.

Individ- och familjeomsorg – vuxna socialpsykiatri

Missbruksvården har minskat sina kostnader för köpt vård, genom att i större utsträckning än tidigare erbjuda behandling i egen regi. En osäkerhetsfaktor är att kostnaden för de personer, som tidigare gått in på härbärgen via s.k. direktintag som tidigare betalats av stadens socialjour under 2005 kommer att överföras till stadsdelarna. Missbruksvårdens kostnader kan i och med denna omläggning komma att öka under året. Nämnden deltar tillsammans med socialtjänstförvaltningen och några andra stadsdelar i ett av kompetensfonden bekostat projekt med fältförlagd biståndsbedömning. Projektet syftar till att förbättra planeringen för dessa hemlösa och därmed också minska kostnaderna för stadsdelens härbärgeskostnader. Projektet har ännu inte startat och resultatet av detta är därmed fortfarande ovisst.

För närvarande är det osäkert om hemflyttning av psykiskt funktionshindrade personer, som är placerade vid institutioner ute i landet, sker i sådan takt att beräknad kostnadsminskning för placeringar kan åstadkommas. Arbetet pågår dock enligt plan och eventuell avvikelse bedöms inte äventyra budgethållningen inom verksamhetsområdet.

Boendekollektivet för psykiskt funktionshindrade på Bräckevegatan har upphört med anledning av att de boende utvecklats till det bättre. De är nu mogna att bo för sig själva, dock är det inte lämpligt att de flyttar till annan miljö. För att förvaltningen inte skall behöva betala hyra för den gemensamhetsyta som finns i boendekollektivet har förvaltningen för avsikt att göra om den till en lägenhet. Detta medför en engångskostnad om 719 498 kr, vilket förvaltningen nu begär omstruktureringsmedel för.

Individ- och familjeomsorg – barn och unga

Verksamhetens kostnader beräknas rymmas inom fastställd budget.

Barn och ungdomssektionen har tagit emot kraftigt ökat antal anmälningar de senaste åren och har därför effektiviserat organisation och arbetssätt. Placeringar sker endast utifrån barns skyddsaspekt eller allvarliga behov av behandling. Arbete sker för att få till stånd jourplaceringar i aktuella familjers egna nätverk. Översyn görs av alla köpta vårdformer för att se om vården kan övergå i billigare form samt förhandla om vårdtaxor.

Öppenvårdssektionen används optimalt för att både utföra insatser som alternativ till placeringar och för att vid placeringar undvika onödigt långa vårdtider. Med alla skolor arbetas aktivt för att förmå dem att motivera familjer med problem att söka sig till öppenvården. Syftet med detta är att familjer skall få hjälp innan det har gått så långt att det blir en akut anmälan. Dessutom minskar anmälningar från skolan till utredningsgrupperna vilket minskar belastningen på myndighetsutövningen. Öppenvårdssektionen har tillsatt kontaktpersoner för alla skolor och förskolor. Sektionerna deltar aktivt i olika utbildningar i syfte att hitta mer effektiva metoder i barn- och ungdomsarbetet.

Försörjningsstöd

Kostnaderna för försörjningsstöd (socialbidrag) har under årets tre första månader ökat i jämförelse med såväl motsvarande månader år 2004 som med de sista månaderna under 2004. För närvarande prognostiseras underskott om ca 12 mkr på helårsbasis. Antalet bidragshushåll i Hässelby-Vällingby ökar medan antalet i staden totalt sett minskar något. Under april 2005 (preliminära uppgifter) uppbar 1 171 hushåll i stadsdelen socialbidrag. Jämfört med samma månad år 2004 innebär det en ökning med 145 hushåll. En stor del av de nyinflyttade klienterna är sedan tidigare aktuella i andra stadsdelar.

Arbetsbelastningen har varit alltför stor inom den enhet som handlägger försörjningsstöd. Under 2004 genomfördes en omorganisation för att nå effektivare ärendehandläggning. Så har också blivit fallet men det räcker inte. Inom kort kommer internkontrollen att förbättras med hjälp av en tillfällig anställning som controller. Därtill kommer arbetsledningen att stärkas med en biträdande gruppleddare/samordnare inom sektion ekonomiskt bistånd. Utöver detta ökas antalet socialsekreterare. Detta kommer att medföra effektivare utredningar och ambitionen är att få ned antalet bidragstagare och därmed sänkta kostnader.

Stadsdelen deltar också i ett *ASI-projekt* tillsammans med tre andra stadsdelsnämnder. Detta är en viktig del i metodutvecklingen. Projektet *Steget före* fortsätter - det syftar till att i tid fånga upp och hjälpa barnfamiljer som står under hot att bli vräkta. Projektet avses att förlängas genom ny ansökan hos socialstyrelsen.

Glädjande är att arbetslösheten bland ungdomar i mars månad minskat kraftigare i Hässelby-Vällingby än i staden i övrigt avseende ungdomar 18-24 år, utomnordiska medborgare och långtidsarbetslösa. Trots detta - som sannolikt är en effekt av arbetet inom Strategi Hässelby-Vällingby - har ökningen av bidragshushållen inte kunnat hållas tillbaka.

Strategi Hässelby-Vällingby ändrar nu i någon mån inriktningen på sitt arbete från jobbsökeri till jobb via praktik. Koncentrationen på att försöka få in arbetslösa på privata företag ger inte rimlig utdelning i förhållande till arbetsinsatserna, varför olika insatser prövas för att hitta arbetsuppgifter även inom kommunal verksamhet. Antalet arbetslösa som remitteras till Arbetsforum i Vinsta är dubbelt mot beräknat, men antalet som avslutas är också dubbelt så många som tidigare beräknats. Samverkan med västerortstadsdelarna i *Kompetens Nord* fortsätter.

För att säkrare analysera orsakerna till att antalet bidragshushåll ökar har olika slag av statistik (bl.a. flyttningsrörelser) beställts från Utrednings- och statistikkontoret. Förhoppningen är att med bättre kunskap om orsakerna lättare kunna utforma insatser för att hålla tillbaka ökningen av kostnaderna för försörjningsstödet.

Av analysmaterialet framgår att antalet och andelen personer med *utomnordisk bakgrund* bland socialbidragstagarna de allra senaste åren ökar betydligt mer i Hässelby-Vällingby än i staden som helhet.

Om man ser till grunderna för beviljat socialbidrag noteras att försörjningshindret *SFI-studier* ligger på en högre nivå och ökar i Hässelby-Vällingby medan minskning sker för staden som helhet.

När det gäller *bidragsbelopp per hushåll* och månad ligger Hässelby-Vällingby på ett lägre belopp än staden som helhet trots att antalet personer per bidragshushåll är något högre.

En annan iakttagelse är att den *genomsnittliga bidragstiden* sedan flera år ligger på en högre nivå i Hässelby-Vällingby än för staden som helhet. Huruvida insatserna via Strategi Hässelby-Vällingby påverka detta under år 2005 har ännu inte kunnat undersökas. En ambition är nu att undersöka varför bidragstiderna är genomsnittligt långa och överväga åtgärder.

Lokaler

(bilaga 1 blanketterna 9-14)

Bilaga 1 Blanketter till stadsledningskontoret

Blankett nr

- Delårsrapport per den 30 april
- 1 Bokfört per 30 april samt årsprognos i sammandrag m.m.
  - 2 a-c Kostnader, intäkter respektive nettokostnad fördelat på verksamhetsområden
  - 3 a-b Specifikation av avvikelser
  - 4 Omslutningsförändringar
  - 5 Begärda budgetjusteringar
  - 6 Uppföljning av resultatenheter
  - 7 Projekt över 50 mkr /ej aktuell/
  - 8 Ekonomiskt bistånd
  - 9 Förändring av lokalinnehavet 2005
  - 10 Stimulansbidrag för utbyggnad av särskilda boenden för fysiskt och psykiskt funktionshindrade
  - 11 Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler
  - 12 Stimulansbidrag för ny-, om- och tillbyggnad av särskilda boenden för äldre
  - 13 Beställarstöd för skollokaler
  - 14 Grundskoleinventarier
  - 15 Mottagande av lärarstudenter vårterminen 2005
  - 16 Antal barn per avdelning/grupp i förskola 31 mars 2005
  - 17 Projekt inom ramen för Stadsdelsförnyelsen
  - 18 Miljömiljarden
  - 19 Agenda 21
  - 20 Projekt med förkortad arbetstid /ej aktuell/